

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Mayıs 2024

Emre Aylar

aylare@tskb.com.tr

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

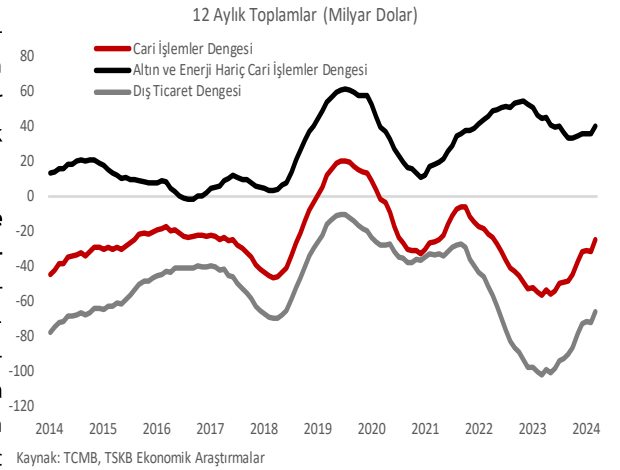
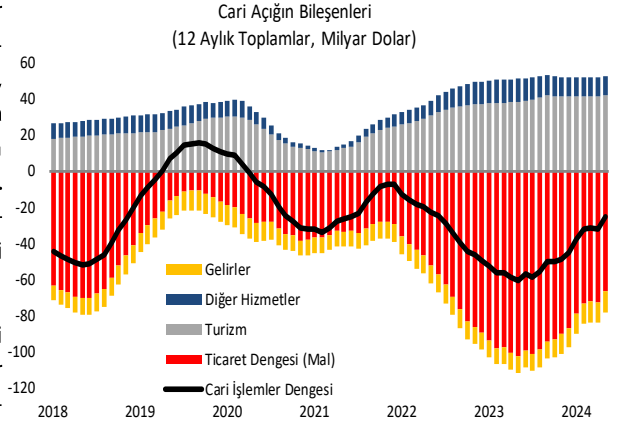
TSKB Ekonomik Araştırmalar

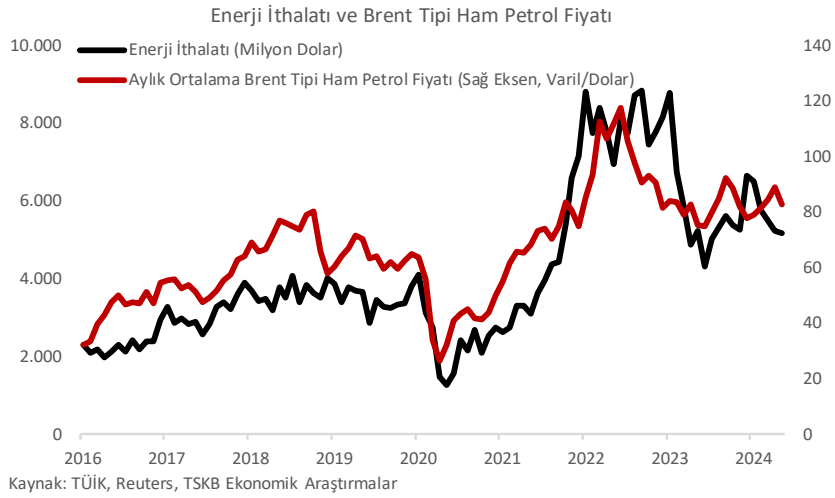
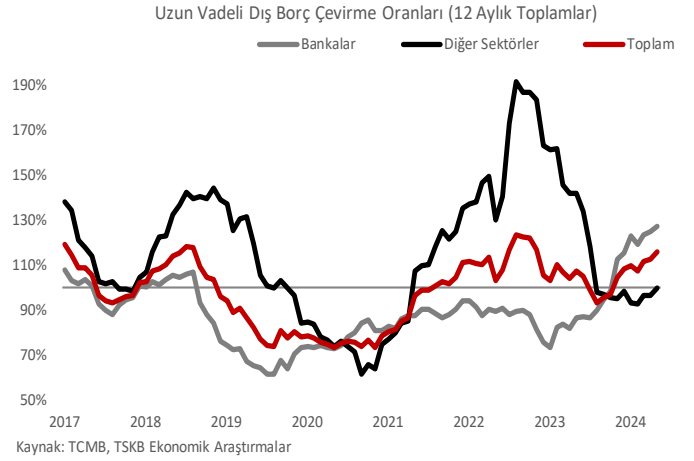
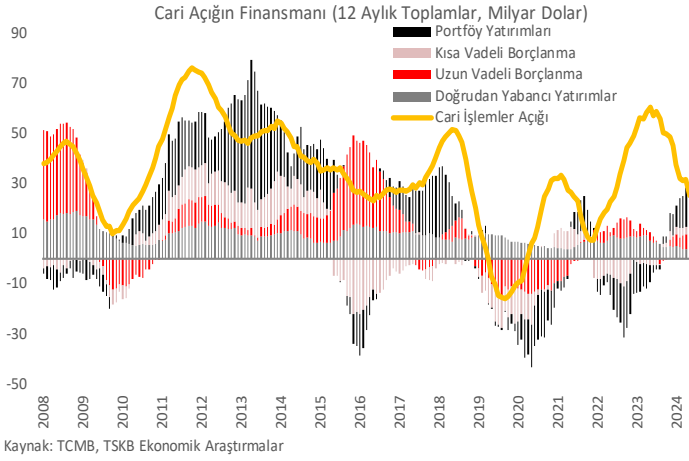
Mayıs'ta cari işlemler açığı sert geriledi. 2023'ün aynı ayında 7,8 milyar dolar olan cari işlemler açığı 2024 Mayıs'ta 1,2 milyar dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu dönemde altın hariç cari açık 5,1 milyar dolardan 220 milyon dolara gerilerken, enerji hariç cari denge 3,9 milyar dolar açık verir durumdan 2,2 milyar dolar fazla verir pozisyona geldi. Bu sonuçla Mayıs'ta 2023'te 1,2 milyar dolar açık veren altın ve enerji hariç çekirdek cari denge 2024'ün aynı ayında 3,3 milyar dolar fazla verdi. 12 aylık rakamlar toplam cari açığın 31,7 milyar dolardan 25,2 milyar dolara indiğini, çekirdek cari fazlanın ise 35,5 milyar dolardan 40,0 milyar dolara yükseldiğini gösterdi.

Dış ticaret dengesi ve hizmetlerdeki toparlanmaya karşın gelirler tarafındaki gelişmeler cari dengedeki iyileşmeyi sınırladı. Mayıs 2023'te 10,5 milyar dolar olan ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 2024'ün Mayıs'ında 4,2 milyar dolara geriledi. Bunun yanında, hizmet dengesindeki fazla yıllık bazda 698 milyon dolar artışla 4,7 milyar dolar oldu. Seyahat dengesindeki devam eden iyileşmenin yanında bir süredir zayıf seyreden taşımacılık dengesindeki toparlanma hizmetler tarafını destekledi. Ancak sigorta ve emeklilik hizmetleri dengesinde zayıflama devam etti. Bununla birlikte, birincil gelir hesabından çıkış 1,3 milyar dolardan 1,6 milyar dolara yükseldi. İkincil gelir hesabında ise geçen yıl kaydedilen 21 milyon dolarlık girişe karşın bu yıl aynı ayda 153 milyon dolar çıkış yaşandı.

Finansman tarafında portföy yatırımlarında ve dış borçlanmalardaki artış ile yurtiçi bankaların yurtdışı muhabirlerindeki mevduatlarında görülen düşüşün etkisiyle rezervlerde güçlü artış kaydedildi. Mayıs ayında yurtdışı yerleşiklerin gayrimenkul alımları kaynaklı giriş 189 milyon dolar olurken, toplamda doğru- dan yatırımlar kalemi nete 361 milyon dolar fazla verdi. Yurtiçi yerleşiklerin yurtdışında yaptığı portföy yatırımları 0,7 milyar dolara gerilerken, portföy yatırımlarında 5,6 milyar dolar net giriş kaydedildi. Mayıs'ta kısa ve uzun vadeli borçlanmalarda nete sırasıyla 2,5 ve 1,2 milyar dolarlık artış gözlemlendi. Bankacılık sektöründe borç çevirme oranı %172,9, reel sektörde %127,7 ve toplamda %154,0 olarak kaydedildi. 12 aylık toplamalarda ise bankacılıkta borç çevirme oranı %127,6, reel sektörde %99,8 ve toplamda %115,9 oldu. Öte yandan, yurtiçi bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduatlarında 4,3 milyar dolar düşüş yaşanırken, yurtdışı bankaların yurt içindeki mevduatlarında 0,7 milyar dolar yükseliş görüldü. Net hata-noksan kaleminde 4,5 milyar dolarlık giriş görülürken, resmi rezervler 17,6 milyar dolarlık güçlü bir artış kaydetti.

Sonuç olarak, Mayıs'ta dış ticaret ve hizmetler dengesindeki iyileşmenin etkisiyle cari işlemler hesabında kayda değer bir iyileşme meydana geldi. Birincil ve ikincil gelir hesaplarındaki bozulma ise cari açıktaki düşüşü sınırladı. Bununla birlikte, finansman tarafında Mayıs ayında önemli bir iyileşme gözlemlendi. Portföy ve doğrudan yatırımlardaki girişlerin yanında net borçlanmadaki canlılık, diğer yatırımların desteği ve net-hata noksan kalemindeki girişler rezervlerde hızlı artışa katkıda bulundu. Haziran ayı öncü verileri dış ticaret açığının artışa işaret ederken, turizm gelirleri sayesinde cari açıktaki artışın sınırlı kalabileceğini düşünüyoruz. Finansman tarafında ise haftalık veriler portföy hareketlerinde çıkışa işaret ederken, rezervlerde toparlanmanın hız kesmiş olabileceğini gösteriyor. Orta vadede ise iç talepte beklenen yavaşlamanın ve dış talepteki toparlanmanın etkisiyle cari açığın ılımlı bir seyir izleyeceğini öngörüyoruz. Rezervlerde artışın sürmesi açısından ise sermaye akımlarının belirleyici olacağını değerlendiriyoruz.

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FİNDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamiyle kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.